

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Pfv.I.21.911/2012/5.szám

A Kúria a dr. Nyári Péter pártfogó ügyvéd által képviselt felperesnek a Papp-Kalász-Tóth Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Tóth Károly ügyvéd) által képviselt alperes ellen végrehajtás megszüntetése iránt a Debreceni Városi Bíróságnál 30.P.24.463/2011. számon folytatott és másodfokon a Debreceni Törvényszék 1.Pf.21.085/2012/4. számú ítéletével befejezett perében az említett számú jogerős ítélet ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

ítéletet:

A Kúria a jogerős ítéletet azzal tartja fenn hatályában, hogy a felperes pártfogó ügyvédjének a másodfokú eljárásban felmerült díját az állam viseli.

Kötelezi a Kúria a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felperes pártfogó ügyvédjének a felülvizsgálati eljárásban felmerült díját a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal állapítja meg és az állam viseli.

A le nem rótt 1.305.450 (Egymillió-háromszázötzezer-négyszázötven) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálati kérelem elbírálása szempontjából irányadó tényállás szerint az alperes 2008. május 8-án aláírt „visszafizetendő hitelszerződés” alapján 35.000 euró kölcsönt nyújtott a felperes és néhai házastársa részére, amelynek visszafizetését jelzálogjoggal biztosították.

A felperes és néhai házastársa 2008. május 21-én közjegyzői okiratba foglalt tartozáselismerő nyilatkozatot tettek. A közjegyzői okiratban elismerték azt is, hogy gondosan áttanulmányozták a kölcsönszerződést valamint a jelzálogszerződést,

a megállapodások minden pontját megértették, a szerződésekben írtakat érvényesnek és joghatályosnak, az azokban vállalt kötelezettségeket magukra nézve kötelezőnek ismerik el, és kötelezettséget vállaltak minden feltétel és határidő maradéktalan, pontos, szerződésszerű teljesítésére. Tudomásul vették, hogy végrehajtási záradékkal látható el az a közjegyzői okirat, amely tartalmazza a szolgáltatásra és ellenszolgáltatásra irányuló vagy egyoldalú kötelezettségvállalást, a jogosult és a kötelezett nevét, a kötelezettség tárgyát, mennyiségét (összegét) és jogcímét, a teljesítés módját és határidejét.

A közjegyzői okiratban a kölcsönszerződés biztosítékai között szerepel „2 darab biztosítási kérelem -(kelt 2008. május 8. napi dátummal”.

A felperes házastársa 2008. július 13-án elhunyt.

A felperes nem tett eleget a szerződésben vállalt fizetési kötelezettségének, ezért az alperes 2010. április 27-én közjegyzői okiratba foglaltan felmondta a kölcsönszerződést és rögzítette, hogy a tartozás összege 2010. április 22-én 43.515 euró volt.

Az alperes a közjegyzői okirat záradékolásával 2011. április 13-án végrehajtást kezdeményezett a felperes ellen.

A felperes keresetében a végrehajtás megszüntetését kérte. Előadása szerint néhai házastársa hitelfedezeti biztosítást kötött, amelynek ő volt a kedvezményezettje, a neki járó biztosítási összegből a kölcsönt teljes egészében vissza tudta volna fizetni. Annak bizonyítására, hogy a hitelfedezeti biztosítás létrejött, okiratokat csatolt és tanúk meghallgatását kérte.

Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Azzal érvelt, hogy a felperes által hivatkozott biztosítási szerződés létrejött a per eldöntése szempontjából közömbös, nem befolyásolná a követelés tényét és összegét. Amennyiben a felperes a kedvezményezett, intézkednie kellett volna atekintetben, hogy a biztosítási összeget felvehesse. Előadta továbbá, hogy a felperes néhai házastársa 2008. május 8-án aláírt egy „élet-és baleset-biztosítási ajánlat” elnevezésű dokumentumot, amelyből az állapítható meg, hogy ha a biztosítási szerződés érvényesen létrejött volna, a biztosító mindössze 10.500 euró fizetését vállalta.

Az elsőfokú bíróság ítéletével elutasította a keresetet. Ítéletének indokolásában rámutatott: a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy néhai házastársa megkötötte a hitelfedezeti biztosítási szerződést, s nem csupán az ajánlat aláírása történt meg, a felperes azonban nem tudta bizonyítani állításait. A peradatok szerint a felperes és néhai házastársa csupán élet- és baleset-biztosítási ajánlatot írtak alá (amelyben a kedvezményezett a felperes volt és nem az alperes), hitelfedezeti biztosítás nem jött létre, díjfizetés nem történt, a felperes által indítványozott

tanúmeghallgatások pedig nem eredményezték volna a keresetnek helyt adó ítélet meghozatalát, mivel az érvényes biztosítási szerződés sem vezetne a végrehajtás megszüntetésére. Megjegyezte az elsőfokú bíróság, hogy a legfeljebb 10.500 euró összegű kifizetés nem fedezné a felperes tartozásának teljes összegét.

A felperes fellebbezését elbíráló másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, utalt annak helyes indokaira és megerősítette: annak a körülménynek, hogy a felperes néhai házastársa által kötött élet- és baleset-biztosítás érvényesen létrejött-e (amire vonatkozóan a felperes a tanúbizonyítást bejelentette) nincsen jelentősége a per elbírálása szempontjából, hiszen a jelen perben közömbös annak a szerződésnek a tartalma és érvényessége. Ha a felperesnek igénye van a biztosítóval szemben, azt külön perben érvényesítheti.

Kiemelte a másodfokú bíróság: a felperes nem vitatta, hogy a követelés érvényesen létrejött, és azt sem, hogy a kölcsönt nem fizette vissza, azaz teljesítés nem történt, ezért a végrehajtás megszüntetésére nincsen lehetőség, a Pp. 369.§-ában foglalt feltételek nem állnak fenn.

A jogerős ítélet ellen - tartalma szerint mindkét fokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezése és a keresetnek helyt adó ítélet meghozatala végett - a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet. Azzal érvelt, hogy a jogerős ítélet sérti a Pp. 206.§ (1) bekezdésében és 369.§ b) pontjában foglaltakat. Kihangsúlyozta, hogy az alperes ajánlotta a hitelfedezeti biztosítást, enélkül nem kötött volna kölcsönszerződést az alperessel, hiszen a szerződés rendkívül előnytelen volt a számára. Saját nyilatkozataival és az eljárás során csatolt okirati bizonyítékokkal kellőképpen bizonyította, hogy a hitelfedezeti biztosítás létrejött, a kihallgatni kért tanúk vallomásaival pedig azt tudta volna igazolni, hogy az alperes által ajánlott és a részükről elfogadott hitelfedezeti biztosítás jelentett volna megfelelő garanciát. Ismételten előadta, hogy 2008. május 21-én nem járt Gy-ben sem ő, sem néhai házastársa, ekkor nem írtak alá okiratot, tartozáselismerő nyilatkozatot sem tettek, félreértésről lehet szó.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására és felülvizsgálati költségének megtérítésére irányult. Hangsúlyozta, hogy a kölcsönt a felperes és néhai házastársa igényelte, a kölcsönszerződést aláírták, közjegyző előtt elismerték a tartozásukat és vállalták a szerződésben foglalt teljesítését. A kölcsön összegét rendelkezésre bocsátotta, az adósok azonban nem teljesítették vállalt kötelezettségüket, egyetlen részletet sem fizettek meg.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Pp. 270.§ (2) bekezdésében és a 275.§ (3) bekezdésében foglaltak szerint a jogerős ítélet vagy az ügy érdemében hozott jogerős végzés felülvizsgálatát a Kúriától - jogszabálysértésre hivatkozással - a fél, a beavatkozó, valamint a rendelkezés reá vonatkozó része ellen az kérheti, akire a határozat rendelkezést tartalmaz. Ha a felülvizsgálni kért határozat a jogszabályoknak megfelel, vagy olyan eljárási szabálysértés történt, amelynek az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatása nem volt, a Kúria a megtámadott határozatot hatályában fenntartja.

Az idézett jogszabályi rendelkezések együttes értelmezéséből következően az eredményes felülvizsgálatot anyagi jogi vagy eljárásjogi jogszabálysértés egyaránt megalapozhatja; utóbbi azonban csak akkor, ha annak az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatása volt.

A perben korábban eljáró bíróságok a rendelkezésükre álló bizonyítási anyag alapján - a Pp. 206.§ (1) bekezdésében biztosított mérlegelési jogkörükben - okszerűen jutottak arra a következtetésükre, hogy a felperes nem tett eleget a Pp. 164.§ (1) bekezdésében előírt bizonyítási kötelezettségének, nem szüntethető meg a végrehajtás.

A Pp. 270.§ (2) bekezdésének, valamint a Pp. 275.§ (3) bekezdésének megfelelően a felülvizsgálati eljárás keretében akkor vizsgálható a bíróság mérlegelésének körébe tartozó kérdés, ha az ügy érdemi elbírálására is kiható jogszabálysértés történt: a Pp. 163.§ (1) bekezdésével ellentétesen - a per eldöntése szempontjából lényeges körülmények tisztázására azért nem került sor, mert a bíróság a bizonyításra kötelezett fél (Pp. 164.§) részére a bizonyítási indítvány előterjesztését nem tette lehetővé, a bizonyítatlanság következményeit - a Pp. 3.§ (3) bekezdésének megsértésével - a bizonyításra kötelezett fél ellenfelének terhére értékelte vagy a felvett bizonyítás eredményéből - figyelmen kívül hagyva a Pp. 206.§-ának rendelkezéseit - a logika szabályait megsértve következtetett a jogvita elbírálása szempontjából lényeges tényekre. Az adott esetben mindezek nem állapíthatók meg.

A felülvizsgálati kérelem érvei kapcsán kiemeli a Kúria, hogy a perben eljáró bíróságok súlyuknak megfelelően értékelték a bizonyítékokat és nem tévedtek abban, hogy a felperes és néhai házastársa csupán élet- és baleset-biztosítási ajánlatot írt alá. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján tényként nem lehet megállapítani, hogy a felperes néhai házastársa hitelfedezeti biztosítási szerződést kötöttek volna. A felperes által indítványozott tanúk meghallgatása alapján nyert vallomások sem eredményeztek volna a perben korábban eljáró bíróságok által kifejtett állásponthoz képest eltérő eredményt.

A felperes nem vitatta, hogy a vele szemben támasztott követelés

érvényesen létrejött, és azt sem, hogy a felvett kölcsön összegét nem fizette vissza. A felperes a felülvizsgálati kérelmében megjelölt Pp. 369.§ b) pontjában foglaltakat bizonyítani nem tudta, így nem volt megállapítható, hogy az alperes követelése egészen, illetőleg részben megszűnt volna.

A perben eljáró bíróságok ítéletük indokolásában megjelölték és okát adták az egyes bizonyítékok értékelésének vagy mellőzésének, így eleget tettek indokolási kötelezettségüknek is.

Mindezekre figyelemmel a Kúria a bizonyítékok okszerű mérlegelésén alapuló jogerős ítéletet - minthogy az nem sérti a felülvizsgálati kérelemben állított eljárásjogi szabályokat és mindenben megfelel az irányadó anyagi jogi szabályoknak is - a Pp. 275.§ (3) bekezdésében foglaltak alkalmazásával - hatályában fenntartotta, azzal a pontosítással, hogy a teljes személyes költségmentességben részesült felperes képviselőjét ellátó pártfogó ügyvéd másodfokú eljárásban felmerülő díját (amelynek összegét a kirendelő kormányhivatal állapítja meg) teljes mértékben az állam viseli, a jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Jst.) 11/A.§ (1) bekezdésében és a Pp. 87.§ (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően.

A Pp. 270.§ (1) bekezdése alapján alkalmazott Pp. 78.§ (1) bekezdésében foglaltak szerint a felülvizsgálati eljárás költsége az eredménytelen felülvizsgálati kérelmet benyújtó felperest terheli: köteles az alperes felülvizsgálati költségének a megfizetésére, amely költség az alperes képviselőjét ellátó jogi képviselő ügyvédi munkadíjának összege. A Kúria a munkadíj összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (1), (2) bekezdés b) pont, (5) és (6) bekezdéseiben, valamint a 4/A.§ (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel állapította meg.

A személyes költségmentesség kedvezményét élvező felperest a felülvizsgálati eljárásban is pártfogó ügyvéd képviselte, a pártfogó ügyvéd ezzel kapcsolatban felmerült díját ugyancsak a kirendelő kormányhivatal állapítja meg, és az állam viseli a Jst. 11/A.§ (1) bekezdésében és a Pp. 87.§ (2) bekezdésében foglaltak alapján.

A felperes személyes költségmentessége folytán a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a költségmentesség bírósági eljárásban történő alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet (Kmr.) 13.§ (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel a Kmr. 14.§-ában foglaltak alapján az állam viseli.

A perköltség és a felülvizsgálati eljárási illeték alapjául szolgáló felülvizsgálati értéket a Kúria a végrehajtani kért 43.515 euró forint középárfolyamának figyelembevételével 13.054.500 forintban állapította meg.

Budapest, 2013. április 10.

Dr. Harter Mária s.k. a tanács elnöke, Dr. Mocsár Attila Zsolt s.k. előadó bíró, Dr. Varga Edit s.k. bíró

HH

A kiadmány hiteléül:

bírószági ügyintéző